

Prima instanță: Judecătoria Orhei (sediul Rezina), (jud. I. Parii)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, (jud. M. Guzun, V. Buhnaci, L. Pruteanu)

DECIZIE

13 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de către GȚ ”Mardare Igor”,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL ”Gontana
Stroy” împotriva GȚ ”Mardare Igor” cu privire la încasarea sumei împrumutului și
a penalității,

împotriva încheierii din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin
care a fost restituită cererea de apel depusă de GȚ ”Mardare Igor” împotriva
hotărârii din 08 mai 2019 a Judecătoriei Orhei (sediul Rezina),

c o n s t a t ă :

La 19 martie 2019, SRL ”Gontana-Stroy” s-a adresat cu cerere de chemare în
judecată împotriva GȚ ”Mardare Igor”, solicitând încasarea datoriei ce rezultă din
contractul de împrumut și a penalității.

Prin hotărârea din 08 mai 2019 a Judecătoriei Orhei (sediul Rezina), cererea
de chemare în judecată înaintată de SRL ”Gontana Stroy” împotriva GȚ ”Mardare
Igor” cu privire la încasarea sumei împrumutului și a penalității, a fost admisă
parțial.

A fost încasat de la GȚ ”Mardare Igor” în beneficiul SRL ”Gontana Stroy”,
suma împrumutului nerestituit în mărime de 19 1050 de lei, a penalității în mărime
de 8 950 de lei, și cheltuielile de judecată, compuse din taxa de stat în partea
admisă din acțiune în mărime de 6 000 de lei și cheltuielile de asistență juridică
reale, necesare și rezonabile în sumă de 3 000 de lei, iar în total suma de 209 000
de lei. În rest, pretențiile din acțiune au fost respins ca fiind neîntemeiate.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 04 iunie 2019, GȚ ”Mardare
Igor” a depus cerere de apel, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea

hotărârii contestate și încasarea din contul intimatului SRL "Gontana Story" cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat la depunerea apelului.

Totodată, în cererea de apel s-a făcut referire la art. 85 alin. (4) al Codului de procedură civilă.

Prin încheierea din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea GȚ "Mardare Igor" cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de GȚ "Mardare Igor", fiindu-i acordat apelantei termen de 10 zile de la recepționarea încheierii, pentru prezentarea cererii de apel motivat și a bonului de plată a taxei de stat în sumă de 4 500 de lei.

Prin încheierea din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de GȚ "Mardare Igor" împotriva hotărârii din 08 mai 2019 a Judecătoria Orhei (sediul Rezina).

La 17 ianuarie 2020 (prin oficiul poștal), GȚ "Mardare Igor" a declarat recurs împotriva încheierii din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia cu repunerea în termenul de înlăturare a neajunsurilor.

În motivarea poziției sale, recurenta a indicat că, nu a cunoscut despre încheierea instanței de apel prin care nu s-a dat curs apelului depus, motivând aceasta prin faptul că nu i-a fost expediat actul judecătoresc la adresa poștală.

Mai mult, a indicat că deși plicul nereclamat a fost restituit instanței de apel cu mențiunea "Plecat", nici Mardare Igor personal nici Gospodăria pe care o administrează nu au plecat nicăieri.

În conformitate cu art. 425 al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Având în vedere că, încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 28 noiembrie 2019, expediată părților la 11 decembrie 2019, fără a se cunoaște cu certitudine despre recepționarea acesteia de către părți, iar recursul a fost declarat la 17 ianuarie 2020, instanța de recurs consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale aplicabile speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de GȚ "Mardare Igor" urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 426 alin. (3) al Codului de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Astfel, recursul s-a examinat fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție. Colegiul judiciar a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse

în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței controlul actelor judecătorești contestate. Mai mult, nici un participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, *mutatis mutandis*, cauza Auza Vilho Eskelinen și alții vs Finlanda, hotărârea din 19 aprilie 2007, § 72 – 75, cauza Eriksson vs Suedia, hotărârea din 12 aprilie 2012, § 66, 72, cauza Pönkä vs Estonia, hotărârea din 08 noiembrie 2016, § 33 – 34).

În conformitate cu art. 427 lit. a) al Codului de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 10 alin. (1) al Codului de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Potrivit art. 16 al Codului de procedură civilă, neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod și în alte legi.

În corespundere cu art. 100 alin. (1) al Codului de procedură civilă, actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, iar conform art. 110 al aceleiași legi, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 113 al Codului de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Prin prisma normelor de drept citate, raportate la înscrisurile speței, Colegiul constată că, GȚ ”Mardare Igor” depunând la 04 iunie 2019 cerere de apel, avea obligația ca această cerere să corespundă exigențelor legii, atât indicată în încheierea instanței de apel, cât și stabilită expres de legea procesuală.

Astfel, prevederile art. 365 al Codului de procedură civilă impun oricare cerere de apel cu niște condiții de formă și conținut, care și în lipsa indicației instanței de apel, urmează a fi respectate de orice justițiabil.

Totodată instanța de recurs reține prevederile art. 67 al Codului civil, potrivit căruia, persoana juridică are un sediu, indicat în actele de constituire. Stabilirea și schimbarea sediului sunt opozabile terților din momentul înregistrării de stat. Adresa poștală a persoanei juridice este cea de la sediu.

Din materialele cauzei reiese cu certitudine că, GȚ ”Mardare Igor” își are sediul în r. Rezina, s. Tarasova, adresă la care pe parcursul examinării cauzei a fost

expediată toată corespondența.

Într-adevăr, legislația civilă nu impune limite ca o persoană juridică să poată avea și alte adrese pentru corespondență, însă acestea urmând a fi cunoscute atât de părți, cât și de către instanța de judecată.

Deși, și la această adresă a fost expediată corespondența adresată GȚ ”Mardare Igor”, aceasta a rămas nereclamată de ultima, instanței de apel fiind restituit plicul cu mențiunea ”Plecat”.

În această ordine de idei, Colegiul trage concluzia că, instanța de apel și-a îndeplinit obligația pozitivă de comunicare a actului de procedură emis și i-a comunicat recurenteii încheierea prin care nu s-a dat curs apelului.

Colegiul apreciază critic alegațiile recurenteii ce țin de faptul că nici Gospodăria, nici Mardare Igor personal ca persoană fizică, nu au plecat nicăieri, or aceste declarații nu justifică vina instanței de apel în ceea ce ține de comunicarea actelor de procedură la sediul persoanei juridice.

În fine, fiind cunoscut cu certitudine sediul persoanei juridice indicat în Registrul persoanelor juridice, orice schimbare al acestuia fără comunicarea despre acest fapt persoanelor interesate și/sau instanței de judecată, fără modificarea datelor în această privință din Registrul persoanelor juridice, nu poate fi opozabil celor ce acționând cu bună-credință au efectuat schimb de corespondență indicând adresele cunoscute a GȚ ”Mardare Igor”.

Reținând cele constatate, precum și obligația părților și participanților la proces de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale, GȚ ”Mardare Igor” urma să depună cererea de apel în conformitate cu exigențele legii precum și să înlăture neajunsurile stipulate în încheierea din 17 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău în termenul și modul stabilit de lege.

Jurisprudența CtEDO reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat (cauza van Harn vs. Germania, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs. Republica Moldova, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza SA Universul vs. Republica Moldova, hotărâre din 10 iulie 2012).

Totuși, „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi, prin natura sa, supus limitărilor, deoarece dreptul de acces, prin sine, cere reglementare din partea statului. Garantând părților în litigiu un drept efectiv de acces la o instanță care să hotărască asupra „drepturilor și obligațiilor lor cu caracter civil”, articolul 6 § 1 acordă statului dreptul de a alege liber mijloacele care să fie utilizate în acest scop.

În acest sens, Curtea Europeană a statuat că restricția impusă accesului la o instanță judecătorească sau un tribunal nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit (a se vedea, Tinnelly & Sons Ltd and Others și McElduff and Others vs. the United Kingdom, hotărârea din 10 iulie

1998).

În baza celor constatate, Colegiul notează că există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit în situația în care nu a fost efectuată înlăturarea neajunsurilor stabilite, iar soluția instanței de restituire a apelului nu poate fi privită, în principiu, ca o restricție asupra dreptului de acces la un tribunal.

Luând în considerație cele indicate mai sus, Colegiul apreciază recursul declarat de GȚ ”Mardare Igor”, ca unul neîntemeiat și care necesită a fi respins, cu menținerea încheierii din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către GȚ ”Mardare Igor”.

Se menține încheierea din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL ”Gontana Stroy” împotriva GȚ ”Mardare Igor” cu privire la încasarea sumei împrumutului și a penalității.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru